Arvoisa talousvaliokunnan puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen cc muut,

Sain kollegaltani Terhi Heikkoselta pienen viiveen jälkeen tiedon, että 12.10. valiokuntakuulemisessa oli noussut esiin kysymyksenä millä keinoilla Suomessa 4%:n BKT osuus TKI investoinneissa voidaan saavuttaa jo useammankin hallituksen asettamaan tavoitevuoteen 2030 mennessä.
Kysymys on hyvä ja äärimmäisen relevantti, eikä tavoitetta ole yksinkertaista saavuttaa. Mutta sitä kannattaa tavoitella, koska sen seurauksena syntyy innovaatioita polttaviin ongelmiin.

Investointien vaadittava suuruusluokka 4%:iin on niin suuri, ettei siihen päästä ilman yrityksiä, myös suuria yrityksiä. Tarvitaan viimevuosista poikkeavaa tahtoa tutkimus- ja innovaatiotoimintaan. Hyvää on, että isotkin toimijat ovat nyt tosissaan tekemässä isoja strategisia päätöksiä, jotka johtavat myös merkittäviin aineettomiin investointeihin erityisesti ilmastonmuutoksen torjunnan ratkaisujen ja digitalisaation täysimittaisen hyödyntämisen alalla. Globaalit markkinat huutavat näitä ratkaisuja ja yrityksemme ovat halukkaita niitä kehittämään.

Teimme EK:ssa korona-aikana silloisen Fortumin toimitusjohtajan ja EK:n hallituksen puheenjohtajan Pekka Lundmarkin toiveesta kärkiyritystemme kanssa poikkeuksellisen projektin (Covid 19 Digital Game Changers task force). Sanon poikkeuksellisen, koska saimme globaalien yritysten johtoryhmätasoisia henkilöitä eri toimialoilta istumaan kanssamme hetkeksi samaan pöytään ja miettimään mikä koronaepidemiasta jää pysyväksi ja millä keinoin tulevaan valmistaudutaan.

Muutama johtopäätös oli aivan selvä:

1) Suomesta käsin voidaan tehdä korkean lisäarvon töitä etänä myös globaaleihin kohteisiin. Ja kun muu maailma meni *lock downiin*, Suomi toimi. Nämä henkilöt näkivät *on line*, mitä heidän globaaleilla toimipaikoillaan tapahtui. Halusta pitää avaintoimintoja Suomessa kannattaa pitää kiinni. Hybridityö on tullut jäädäkseen.
2) Suomalaisten yritysten innovatiivinen ote on tuonut kilpailuedun, josta voi ammentaa jo nyt. Lisäksi halu TKI-toimintaan ei ole laimentunut. TKI-investointeja aiotaan tehdä. Onneksi Business Finlandin veturiyritysrahoitusta oli edes hiukan kilpailtavissa.

Nyt on viisaalle kasvu- ja innovaatiopolitiikalle poikkeuksellisen suuri tarve. Kuten totesin, monet isoista pelureistamme ovat globaaleja toimijoita. Heillä on mahdollisuus tehdä tärkeät investoinnit moneenkin paikkaan, Suomi ei välttämättä ole ainoa investointikohde. Nämä yritykset keräävät verkostoihinsa paljon pk-yrityksiä ja akateemista tutkimusta, jonka tulokset päätyvät onnistuneina ratkaisuina maailman markkinoille.

Odotukset hallitukselle ovat korkealla. Seuraamme parlamentaarisen TKI-ryhmän työtä tiiviisti. Kaikista tärkeintä on löytää ratkaisu pitkäjänteiseen julkiseen rahoitukseen. Vaadittava julkinen rahoitusmäärä on suuri kun tavoite on 4%, taso on 150 milj-200 milj. lisäpanostus vuosittain pitkälle tulevaisuuteen. Tämä raha pitää suunnata pääasiallisesti yritysten kautta heidän valitsemilleen aiheille ja yhteistyöverkostoille. Yrityksethän sijoittavat julkiseen rahan kyydissä kaksinkertaisen määrän omaansa (1 euroa julkista rahaa saa yrityksen sijoittamaan 2 omaa euroaan kehittämiseen).

Tutkimuskin tarvitsee rahoitusta, mutta painotus täytyy olla yritysvetoisuudessa. Muuten ei synny talouskasvua, jolla hyvinvointiyhteiskuntaa ylläpidetään.

Yritykset eivät tee isoja päätöksiä, jos näkymää on vain seuraavaan budjettiriiheen asti. Pitkäjänteisyyttä edellyttää myös tutkimusmaailmamme. Yhtälailla siellä poukkoilevat päätökset ja epävarmuus tulevasta vaikeuttavat suunnittelua ja alalle hakeutumista.

Liitän oheen parlamentaariselle TKI-ryhmälle tekemäni koosteen. Näette, että työkalupakissa on muutakin kuin se tärkein, eli pitkäjänteinen rahoitus.

Olen mielelläni käytettävissä mikäli tarvitaan lisätietoa ja keskustelua aiheesta.

yt Riikka

Riikka Heikinheimo
Johtaja
Elinkeinoelämän keskusliitto EK | Osaaminen ja digi & HR
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
Puh. |+358469229692 | **Riikka.Heikinheimo@ek.fi**
Twitter:**@RHeikinheimo**

Elinkeinoelämän keskusliitto

Uudistuvan markkinatalouden puolesta